

### บทที่ 3

#### ผลการทดลอง

#### 1. ผลการเตรียม NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์จาก *Bacillus subtilis* 168

เมื่อนำเซลล์ *Bacillus subtilis* 168 ซึ่งเพาะเลี้ยงในอาหารเลี้ยงเชื้อ Spizizen salt จนได้ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตรเท่ากับ 1.0 จำนวน 10 ลิตร มาทำให้เซลล์แตก แล้วปั่นแยกเอาเฉพาะผนังเซลล์มาสกัดเอา NA-L-alanine amidase ด้วยสารละลายลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 5 โมลาร์ แล้วทำการไดอะไลซิสในสารละลายลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 0.5 โมลาร์ ได้ NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ที่มีค่ากิจกรรมทั้งสิ้น (total activity) เท่ากับ 160.5 หน่วยเอนไซม์

#### 2. ผลการศึกษาสมบัติของ NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้

##### 2.1 การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีน

2.1.1 เมื่อนำ NA-L-alanine amidase ที่เตรียมได้จากข้อ 1 มาวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 280 และ 260 นาโนเมตร แล้วคำนวณหาความเข้มข้นของโปรตีนตามสูตร

$$\text{ความเข้มข้นของโปรตีน (มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร)} = 1.55 A_{280} - 0.76 A_{260}$$

$$\text{ได้ความเข้มข้นของโปรตีน} = 0.475 \text{ มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร}$$

2.1.2 เมื่อนำ NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้จากข้อ 1 มาวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนตามวิธีของเบรคฟอร์ด พบว่า NA-L-alanine amidase ที่เตรียมได้มีปริมาณโปรตีน 0.46 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ซึ่งใกล้เคียงกันกับค่าปริมาณโปรตีนที่คำนวณได้จากข้อ 2.1.1

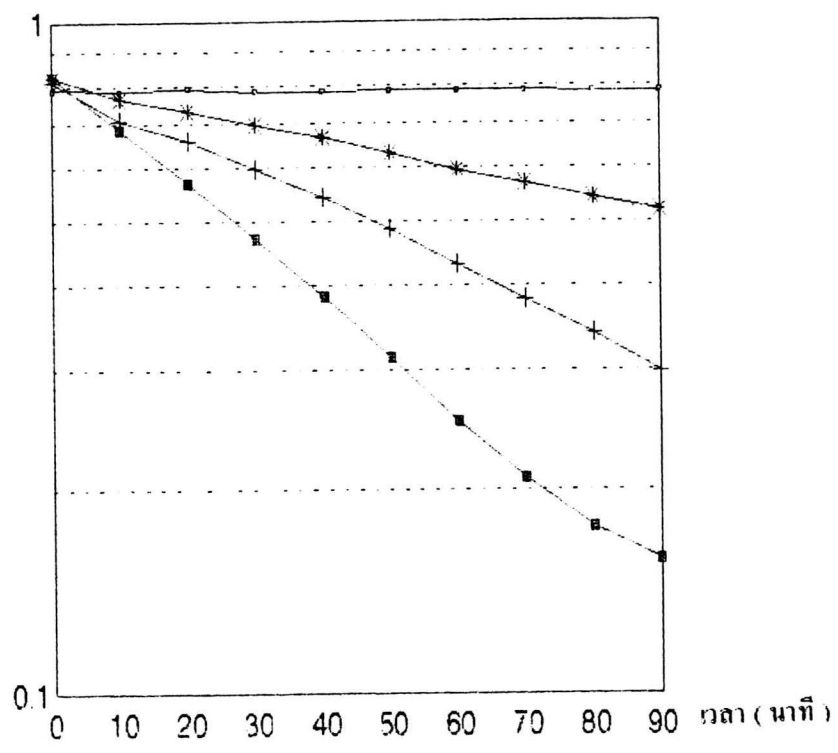
## 2.2 ผลการหากิจกรรมของ NA-L-alanine amidase ที่บริสุทธิ์ที่เตรียมได้จากข้อ 1

เมื่อนำ NA-L-alanine amidase ที่บริสุทธิ์ที่เตรียมได้มาหากิจกรรมของเอนไซม์ โดยนำมาย่อยสลายผนังเซลล์ของ *Bacillus subtilis* 168 ที่ต้มกับสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต จากรูปที่ 7 จะเห็นว่าเมื่อใส่เอนไซม์ปริมาณ 0.25, 0.5 และ 1.0 มิลลิลิตร ค่าการดูดกลืนแสงที่ 450 นาโนเมตร ของปฏิกิริยาลดลง 0.005 0.010 และ 0.021 ภายในเวลา 1 นาทีตามลำดับ หรือ NA-L-alanine amidase ที่บริสุทธิ์ที่เตรียมได้นี้ มีค่ากิจกรรมของเอนไซม์เท่ากับ 21.4 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร และจากผลข้อ 2.1 เอนไซม์นี้มีปริมาณโปรตีนเข้มข้นเฉลี่ยเท่ากับ 0.47 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ค่ากิจกรรมจำเพาะของเอนไซม์นี้จึงมีค่าเท่ากับ 45.5 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิกรัมโปรตีน ดังสรุปผลการเตรียม NA-L-alanine amidase จาก *Bacillus subtilis* 168 ได้ดังนี้

|                             | จำนวนเซลล์<br>(กิก) | จำนวน<br>เอนไซม์<br>(มิลลิลิตร) | กิจกรรม<br>ของ<br>เอนไซม์<br>(หน่วย<br>เอนไซม์/มล.) | โปรตีน<br>(มก. / มล.) | กิจกรรม<br>ทั้งหมด<br>(หน่วย<br>เอนไซม์) | กิจกรรม<br>จำเพาะ<br>( หน่วย ษ<br>เอนไซม์/ มล.) |
|-----------------------------|---------------------|---------------------------------|---|-----------------------|--|---|
| NA-L-<br>alanine<br>amidase | 10                  | 7.5                             | 21.4  | 0.47                  | 160.5                                    | 45.5  |



ถ้าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 450 นาโนเมตร

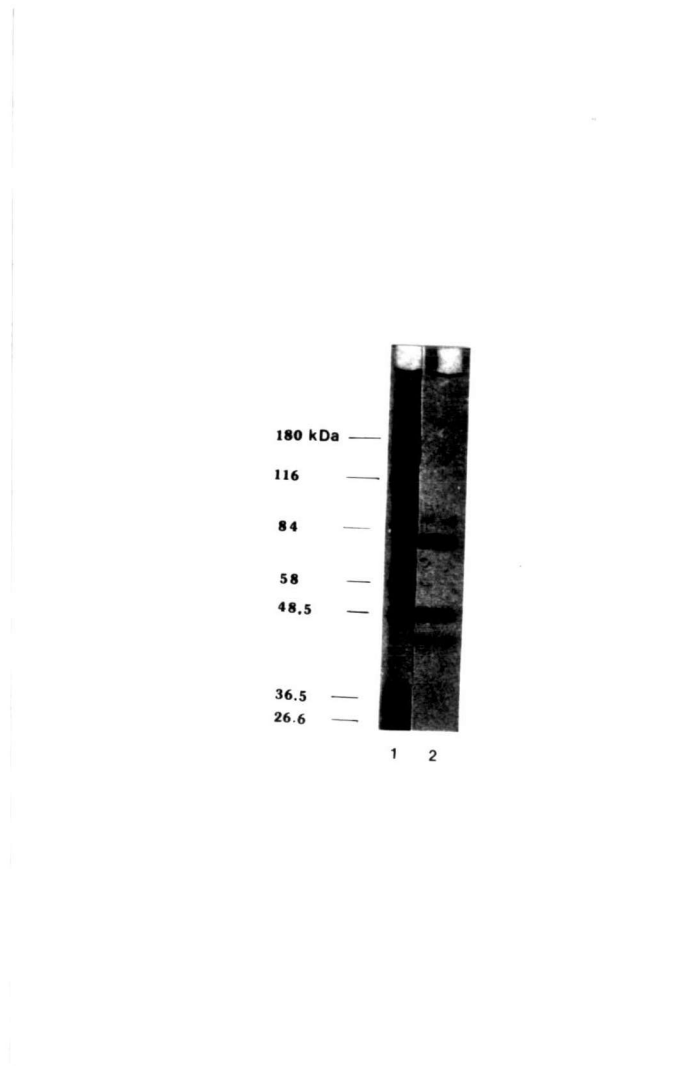


รูปที่ 6 แสดงกิจกรรมของ NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้ สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้: ปริมาณของเอนไซม์ในปฏิกิริยา 0 มิลลิลิตร ( □ ) 0.25 มิลลิลิตร ( \* ) 0.5 มิลลิลิตร ( + ) และ 1.0 มิลลิลิตร ( ■ )

3. ผลการวิเคราะห์ลักษณะและความบริสุทธิ์ของ NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ ที่เตรียมได้ โดยวิธีโซเดียมโดเดซิลซัลเฟต โพลีอะคริลาไมด์ เจล อิเล็กโตรโฟรีซิสชนิดแผ่น ตามวิธีของ Laemmli (1970)

ผลการวิเคราะห์ NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้โดยใช้เซฟารัดตั้ง เจล เข้มข้น 10% ( น้ำหนักต่อปริมาตร ) ปริมาณเอนไซม์ 5 ไมโครกรัมต่อแถว ความดันกระแสไฟฟ้าคงที่ที่ 50 โวลต์ หลังกระบวนการย้อมสีโปรตีนและชะล้างเอาสีส่วนเกินออกไปจากแผ่นเจลแล้ว พบแถบโปรตีน 4 แถบ เป็นแถบสีเข้ม 2 แถบ และแถบสีจาง 2 แถบ และเมื่อนำระยะทางที่โปรตีนเหล่านี้เคลื่อนที่ได้บนแผ่นเจล มาเปรียบเทียบกับระยะทางที่โปรตีนมาตรฐานเคลื่อนที่ได้ แล้วแปลผลจากกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง

น้ำหนักโมเลกุลและระยะทางที่โปรตีนมาตรฐานเคลื่อนที่ได้บนแผ่นเจลในภาวะการวิเคราะห์เดียวกัน (ภาคผนวก ง) จะได้ว่าโปรตีนหลักซึ่งเห็นเป็นแถบโปรตีนสีเข้ม เป็นโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุล 50 และ 82 กิโลดาลตัน ส่วนแถบโปรตีนสีจางเป็นแถบโปรตีนที่ปนเปื้อนอยู่มีขนาดน้ำหนักโมเลกุล 41.0 และ 87.0 กิโลดาลตัน

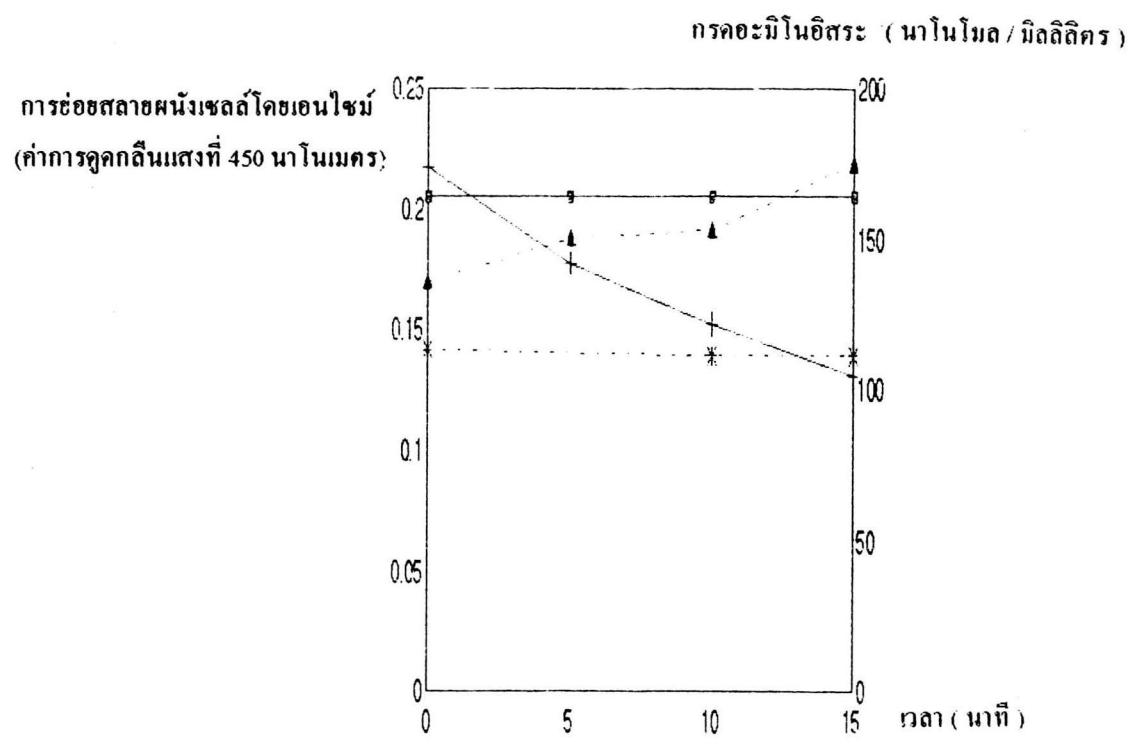


รูปที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ NA-L-alanine amidase ที่เตรียมได้โดยวิธีโซเดียมโดเดซิลซัลเฟต โพลีอะคริลาไมด์ เจล อิเล็กโตรโฟริซิส แถบโปรตีนมาตรฐาน (แถวที่ 1) แถบโปรตีนของเอนไซม์ที่ปรากฏ (แถวที่ 2 )

#### 4. ผลการตรวจพิสูจน์เอนไซม์กึ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้ว่า คือ NA-L-alanine amidase

4.1 ผลการตรวจหากรดอะมิโนอิสระในผลิตภัณฑ์สุดท้าย ที่เกิดจากการย่อยสลายผนังเซลล์ของ *Bacillus subtilis* 168 ด้วยเอนไซม์ที่เตรียมได้

ผลการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่ได้จากการที่เอนไซม์ที่เตรียมได้ย่อยสลายผนังเซลล์ของ *Bacillus subtilis* 168 ซึ่งเอนไซม์ทั้งหมดที่เกาะอยู่ที่ผนังเซลล์ถูกทำลายแล้ว ในภาวะที่เติมเฟนิลเมทิลซัลโฟนิลฟลูออไรด์เพื่อยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โปรติเอสในปฏิกิริยา ที่เวลาเริ่มต้น, 5, 10 และ 15 นาที พบการเพิ่มขึ้นของกรดอะมิโนอิสระจาก 135.5 เป็น 150, 153 และ 173 นาโนโมลต่อมิลลิลิตรตามลำดับ เฉพาะในปฏิกิริยาที่เติมเอนไซม์



รูปที่ 8 แสดงการเพิ่มของกรดอะมิโนอิสระในผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่ได้จากการย่อยสลายผนังเซลล์ของ *Bacillus subtilis* 168 โดยเอนไซม์กึ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้ ในภาวะที่เติมสารยับยั้งการทำงานของโปรติเอสที่ระยะเวลาต่างๆกัน

สัญลักษณ์ที่ใช้เป็นดังนี้ : ปริมาณกรดอะมิโนอิสระในปฏิกิริยาที่เติมเอนไซม์ (▲) ไม่เติมเอนไซม์ (\*)  
ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 450 นาโนเมตรของปฏิกิริยาที่เติมเอนไซม์ (+) ไม่เติมเอนไซม์ (□)

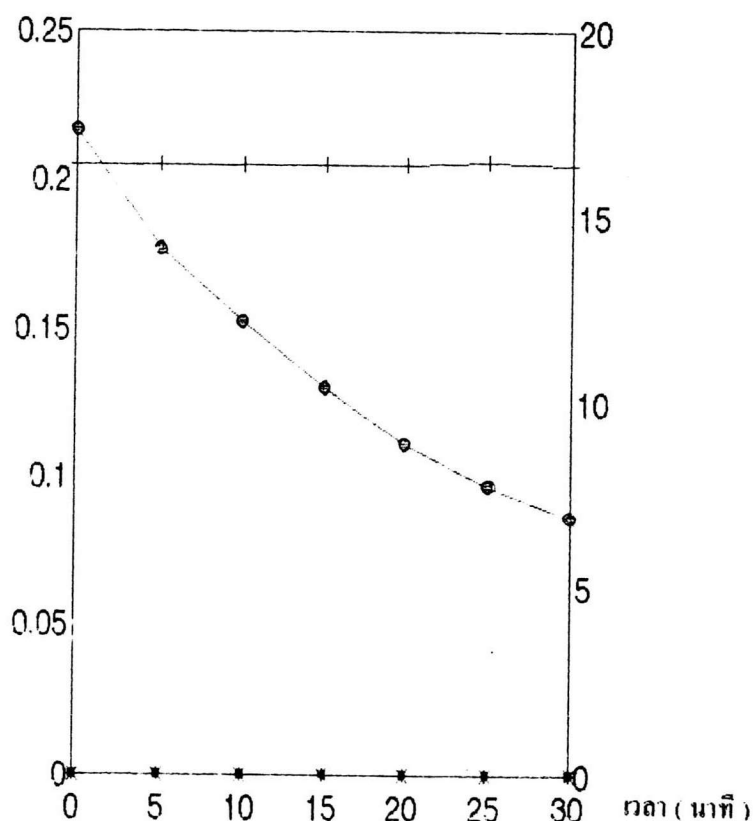
4.2 ผลการตรวจหาน้ำตาลรีดิวซ์ในผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่เกิดขึ้นจากการย่อยสลายผนังเซลล์ของ *Bacillus subtilis* 168 ซึ่งเอนไซม์ทั้งหมดที่เกาะอยู่ที่ผนังเซลล์ถูกทำลายแล้ว ด้วยเอนไซม์ที่เตรียมได้

ผลการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลา 30 นาที ไม่พบการเพิ่มขึ้นของน้ำตาลรีดิวซ์ (ดังแสดงในรูปที่ 9 )

การย่อยสลายผนังเซลล์โดยเอนไซม์

(ค่าการดูดกลืนแสงที่ 450 นาโนเมตร)

น้ำตาลรีดิวซ์ ( ไมโครกรัม / มิลลิลิตร )



รูปที่ 9 แสดงปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ในผลิตภัณฑ์สุดท้ายที่ได้จากการย่อยสลายผนังเซลล์ *Bacillus subtilis* 168 โดยเอนไซม์ถึงบริสุทธิที่เตรียมได้ ที่ระยะเวลาดังกล่าว

สัญลักษณ์ที่ใช้เป็นดังนี้ : ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ในปฏิกิริยาที่เติมเอนไซม์ (●) ไม่เติมเอนไซม์ (\*)

ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 450 นาโนเมตรของปฏิกิริยาที่เติมเอนไซม์ (●) ไม่เติมเอนไซม์ (+)

5. ผลการทดสอบประสิทธิภาพของ NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้ ในการทำให้เซลล์แบคทีเรียชนิดต่างๆที่มีลักษณะโครงสร้างของเปปทิโดไกลแคนแตกต่างกันแตก

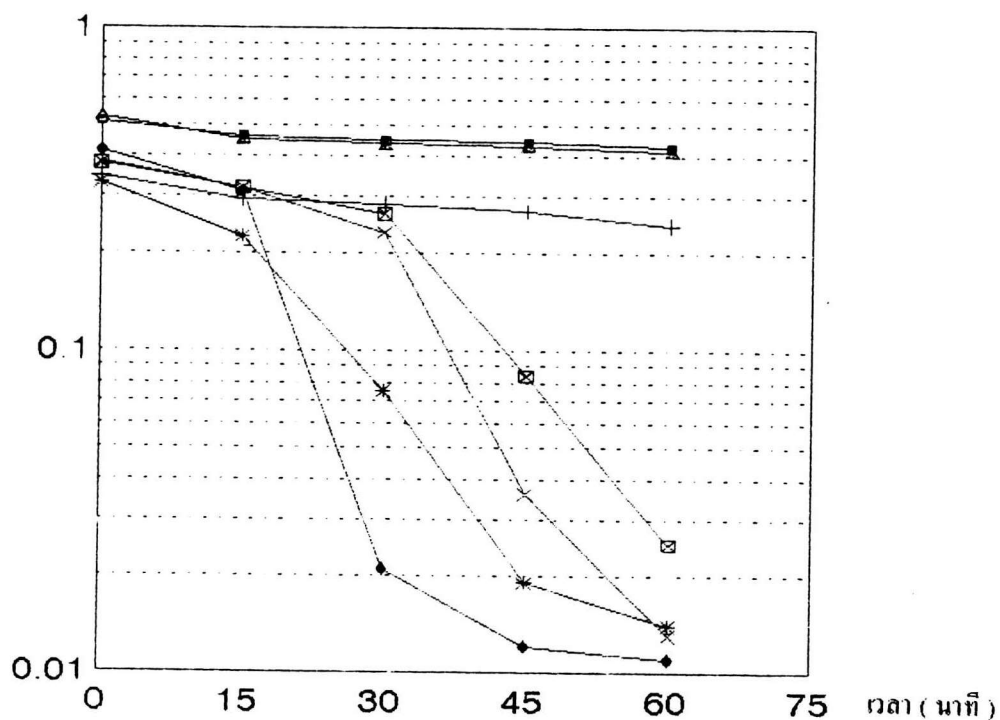
เมื่อนำเซลล์แบคทีเรียชนิดต่างๆซึ่งมีโครงสร้างของเปปทิโดไกลแคนแตกต่างกันซึ่งเพาะเลี้ยงไว้ในอาหาร LB ชนิดเหลว จนค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร มีค่าเท่ากับ 0.25 จำนวน 20 มิลลิลิตร มากรองผ่านแผ่นกรองล้างเซลล์ด้วยน้ำกลั่น แขนวลอยเซลล์ในสารละลายบัฟเฟอร์ สารละลาย NA-L-alanine amidase หรือสารละลายไลโซไซม์ จำนวน 10 มิลลิลิตร บ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส บนเครื่องเขย่า ติดตามวัดการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร นำค่าที่ได้มาเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์กับระยะเวลาต่างๆ โดยให้ค่าความขุ่นของเซลล์เป็นแกน Y ด้วย log scale และระยะเวลาเป็นแกน X ดังแสดงผลในรูปที่ 10-13 จำนวนอัตราเร็วของการแตกของเซลล์ตามสูตร

อัตราเร็วของการแตกของเซลล์ (k) =

$$\frac{\ln(\text{ค่าความขุ่นของเซลล์เริ่มต้น} / \text{ค่าความขุ่นของเซลล์สุดท้าย})}{\text{ระยะเวลา (นาที่)}}$$

คำนวณอัตราเร็วสัมพัทธ์ของการแตกของเซลล์ (relative cell lysis) เมื่อกำหนดให้ค่า k ของเซลล์ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 มีค่าเท่ากับ 1.0 ดังแสดงผลในตารางที่ 2 - 5

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความขุ่นของเซลล์ *Bacillus subtilis* 168 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ในสารละลายทดสอบชนิดต่างๆ ที่ระยะเวลาต่างๆ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 40 มิลลิโมลาร์ (▲)

สารละลายเอ็นไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอ็นไซม์ / มิลลิลิตร (□)

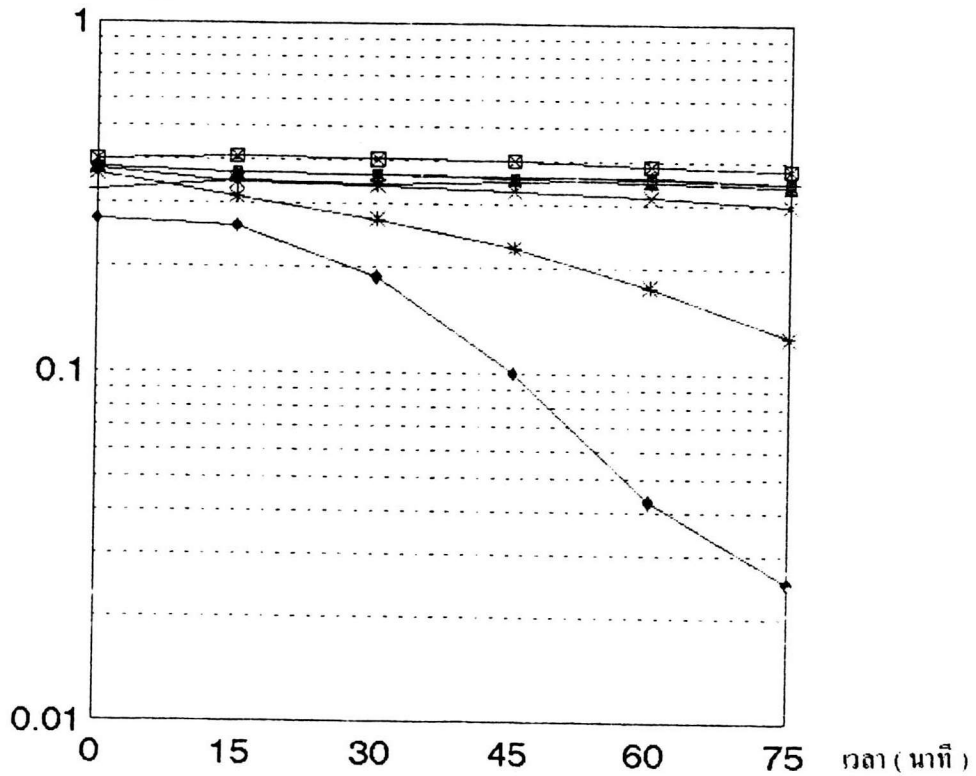
สารละลายไลโซไซม์ 10 และ 100 หน่วยเอ็นไซม์ / มิลลิลิตร (+) (\*)

ตามลำดับ

สารละลายผสมระหว่างเอ็นไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอ็นไซม์ / มิลลิลิตรกับ ไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอ็นไซม์ / มิลลิลิตร (X) (◆) ตามลำดับ

เอ็นไซม์ที่ทดสอบละลายอยู่ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความขุ่นของเซลล์ *Micrococcus luteus* TISTR 745 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ในสารละลายทดสอบชนิดต่างๆ ที่ระยะเวลาต่างๆ

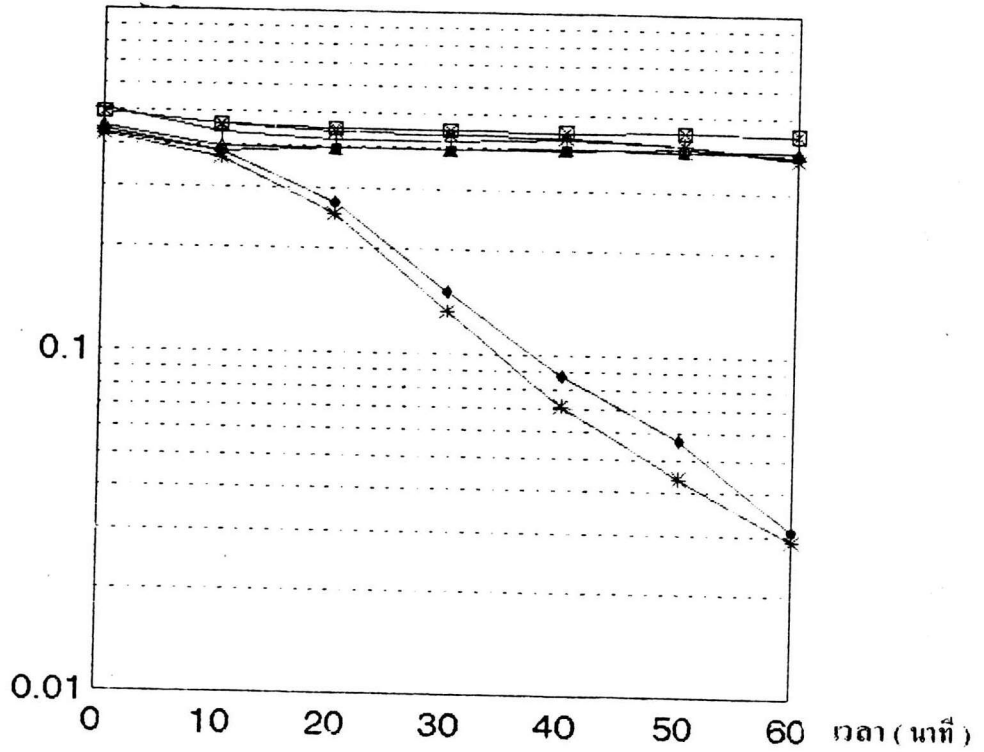
สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)  
 ลิเทียมคลอไรด์ 40 มิลลิโมลาร์ (▲)  
 สารละลายเอนไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์/มิลลิลิตร (⊗)  
 สารละลายไลโซไซม์ 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์/มิลลิลิตร (+) (\*)

ตามลำดับ

สารละลายผสมระหว่างเอนไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์/มิลลิลิตรกับ ไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์/มิลลิลิตร (X) (◆) ตามลำดับ

เอนไซม์ที่ทดสอบละลายอยู่ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความขุ่นของเซลล์ *Streptococcus faecium* IFO 3128 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ในสารละลายทดสอบชนิดต่างๆ ที่ระยะเวลาต่างๆ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัพเฟอรัลไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

ลิเทียมคลอไรด์ 40 มิลลิโมลาร์ (▲)

สารละลายเอนไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร (⊗)

สารละลายไลโซไซม์ 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร (+) (\*)

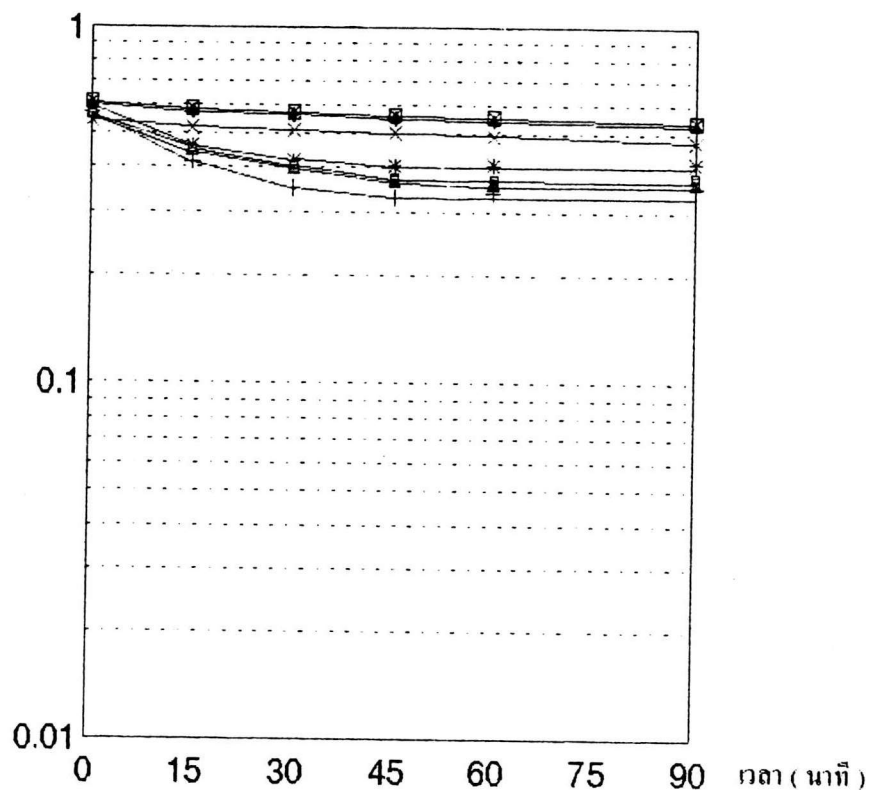
ความล่าช้า

สารละลายผสมระหว่างเอนไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตรกับ ไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร (X) (◆) ความล่าช้า

เอนไซม์ที่ทดสอบละลายอยู่ในสารละลายบัพเฟอรัลไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0



ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความขุ่นของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ในสารละลายทดสอบชนิดต่างๆ ที่ระยะเวลาต่างๆ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■ )

ลิเทียมคลอไรด์ 40 มิลลิโมลาร์ (▲ )

สารละลายเอนไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร (⊠)

สารละลายไลโซไซม์ 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร (+) (\* )

ตามลำดับ

สารละลายผสมระหว่างเอนไซม์ NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตรกับ ไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร (×) (◆) ตามลำดับ

เอนไซม์ที่ทดสอบละลายอยู่ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

## 5.1 ผลการทดสอบกับเชื้อแบคทีเรียชนิดกรัมบวก

ตารางที่ 2. แสดงอัตราเร็วของการแตกของเซลล์และอัตราเร็วของการแตกสัมพัทธ์ของเซลล์ ในสารละลายทดสอบต่างๆของ *Bacillus subtilis* 168 ซึ่งคำนวณตามสูตรจากรูปที่ 10

| สารละลาย  | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์( $\times 10^{-2}$ / นาที) | อัตราเร็วของการแตกสัมพัทธ์ของเซลล์ |
|---|--|------------------------------------|
| (1) สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0                            | 4.1  | 1.0                                |
| (2) ลิเทียมคลอไรด์ 40 มิลลิโมลาร์   | 5.3  | 1.29                               |
| (3) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 76.0   | 18.5                               |
| (4) ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 4.1  | 1.0                                |
| (5) ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มล.   | 81.1   | 19.8                               |
| (6) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. ร่วมกับ ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. | 104  | 25.4                               |
| (7) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.ร่วมกับ ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์/มล.   | 179.4  | 43.8                               |

ตารางที่ 3 แสดงอัตราเร็วของการแตกของเซลล์และอัตราเร็วของการแตกสั้มพัทธ์ของเซลล์ในสารละลายทดสอบต่างๆ *Micrococcus luteus* TISTR 745 ซึ่งคำนวณตามสูตรจากรูปที่ 11

| สารละลาย   | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์ ( $\times 10^{-2}$ / นาที) | อัตราเร็วของการแตกสั้มพัทธ์ของเซลล์ |
|--|---|-------------------------------------|
| (1) สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0                             | 0.9   | 1.0                                 |
| (2) ลิเทียมคลอไรด์ 40 มิลลิโมลาร์  | 1.1   | 1.22                                |
| (3) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.   | 1.6   | 1.8                                 |
| (4) ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.   | 0.9   | 1.0                                 |
| (5) ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 13.1  | 14.6                                |
| (6) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. ร่วมกับ ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 1.9   | 1.9                                 |
| (7) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. ร่วมกับ ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มล. | 47.2  | 47.2                                |

ตารางที่ 4 แสดงอัตราเร็วของการแตกของเซลล์และอัตราเร็วของการแตกสั้มพัทธ์ของเซลล์ ในสารละลายทดสอบต่างๆของ *Streptococcus faecium* IFO 3128 ซึ่งคำนวณตามสูตรจากรูปที่ 12

| สารละลาย   | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์( X $10^{-2}$ / นาที) | อัตราเร็วของการแตกสั้มพัทธ์ของเซลล์ |
|--|---|-------------------------------------|
| (1) สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรค์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0                             | 0.25  | 1.0                                 |
| (2) ลิเทียมคลอไรค์ 40 มิลลิโมลาร์  | 0.31  | 1.24                                |
| (3) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.   | 0.14  | 0.56                                |
| (4) ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.   | 1.23  | 4.8                                 |
| (5) ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 5.66  | 22.8                                |
| (6) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. ร่วมกับ ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 1.54  | 6.08                                |
| (7) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. ร่วมกับ ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มล. | 5.475   | 21.9                                |

ตารางที่ 5 แสดงอัตราเร็วของการแตกของเซลล์และอัตราเร็วของการแตกสัณพีฑ์ของเซลล์ในสารละลายทดสอบต่างๆ ของ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 ซึ่งคำนวณตามสูตรจากรูปที่ 13

| สารละลาย   | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์( X $10^2$ / นาที) | อัตราเร็วของการแตกสัณพีฑ์ของเซลล์ |
|--|--|-----------------------------------|
| (1) สารละลายฟเฟอริทริไฮโดรคลอไรค์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0                                | 9.4  | 1.0                               |
| (2) ลิเทียมคลอไรค์ 40 มิลลิโมลาร์  | 10.2   | 1.085                             |
| (3) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.   | 1.7  | 0.18                              |
| (4) ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.   | 17.4   | 1.85                              |
| (5) ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 11.9   | 1.27                              |
| (6) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. ร่วมกับ ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ / มล.  | 1.7  | 0.18                              |
| (7) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มล. ร่วมกับ ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มล. | 1.9  | 0.2                               |

จากตารางที่ 2 - ตารางที่ 5 จะเห็นว่าอัตราเร็วของการแตกของเซลล์แบคทีเรีย 4 ชนิด ที่นำมาทดสอบในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 จะแตกต่างกันถึงกว่า 38 เท่า โดยอัตราเร็วของการแตกของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 มีค่าสูงสุด คือ  $9.4 \times 10^{-2}$  / นาที ในขณะที่ของ *Streptococcus faecium* IFO 3128 มีค่า  $0.25 \times 10^{-2}$  / นาที ดังนั้นการแปลผลประสิทธิภาพของเอนไซม์ในการชักนำให้เซลล์แบคทีเรียชนิดต่างๆแตก จึงมีความจำเป็นต้องใช้อัตราเร็วของการแตกสัมพันธ์ของเซลล์ Svarachom และคณะ (1989) พบว่าสารละลาย monovalent cation ที่ความเข้มข้นสูง สามารถทำให้เซลล์แบคทีเรียเกิดการแตกได้ เนื่องจาก NA-L-alanine amidase กิ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้ละลายอยู่ในสารละลายลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 0.5 โมลาร์ หรือ NA-L-alanine amidase ที่เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรนี้ มีปริมาณลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 40 มิลลิโมลาร์ ซึ่งผลการทดลองพบว่าเป็นความเข้มข้นที่ไม่ทำให้อัตราเร็วของการแตกของเซลล์แบคทีเรียที่ทดสอบแตกต่างจากอัตราเร็วของการแตกของเซลล์ในสารละลายบัฟเฟอร์ที่ปราศจากลิเทียมคลอไรด์(รูปที่ 10- 13 ) จึงเลือกใช้ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์/มิลลิลิตรเท่านั้นในการทดลองต่อมา ผลการทดสอบกับแบคทีเรียที่เรียกว่าแบคทีเรียพบว่าเฉพาะ *Bacillus subtilis* 168 เท่านั้นที่เกิดการแตกในสารละลาย NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร โดยอัตราเร็วของการแตกสัมพันธ์ของเซลล์จะใกล้เคียงกับอัตราเร็วของการแตกสัมพันธ์ในสารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรคือ 18.5 และ 19.8 ตามลำดับ แสดงว่า *Bacillus subtilis* 168 ไว (sensitive) ต่อ NA-L-alanine amidase มากกว่าไลโซไซม์ เมื่อนำ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรมาผสมกับไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร พบการเสริมฤทธิ์กันกล่าวคืออัตราการแตกสัมพันธ์ของเซลล์ในสารละลายผสมระหว่าง NA-L-alanine amidase กับไลโซไซม์ 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร จะมีค่าเท่ากับ 25.4 และ 43.8 ตามลำดับ สูงกว่าในสารละลาย NA-L-alanine amidase เพียงอย่างเดียวซึ่งมีค่าเท่ากับ 18.5 และสูงกว่าในสารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเพียงอย่างเดียวซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.0 และ 19.8 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

จากรูปที่ 11 และตารางที่ 3 พบว่าเซลล์ *Micrococcus luteus* TISTR 745 แตกเฉพาะในสารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร โดยอัตราเร็วของการแตก

ของเซลล์สัมพัทธ์มีค่าเท่ากับ 14.6 พบการเสริมฤทธิ์กันระหว่าง NA-L-alanine amidase และไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร อัตราการแตกสัมพัทธ์ของเซลล์มีค่าเท่ากับ 47.2 คิดเป็น 26 เท่า และ 3.2 เท่าของอัตราการแตกสัมพัทธ์ของเซลล์ในสารละลาย NA-L-alanine amidase และในสารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ตามลำดับ

จากรูปที่ 12 และตารางที่ 4 พบว่าเซลล์ *Streptococcus faecium* IFO 3128 แตกเฉพาะในสารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเช่นเดียวกับ *Micrococcus luteus* TISTR 745 โดยอัตราเร็วของการแตกของเซลล์สัมพัทธ์มีค่าเท่ากับ 22.8 ไม่พบการเสริมฤทธิ์กันระหว่าง NA-L-alanine amidase และไลโซไซม์

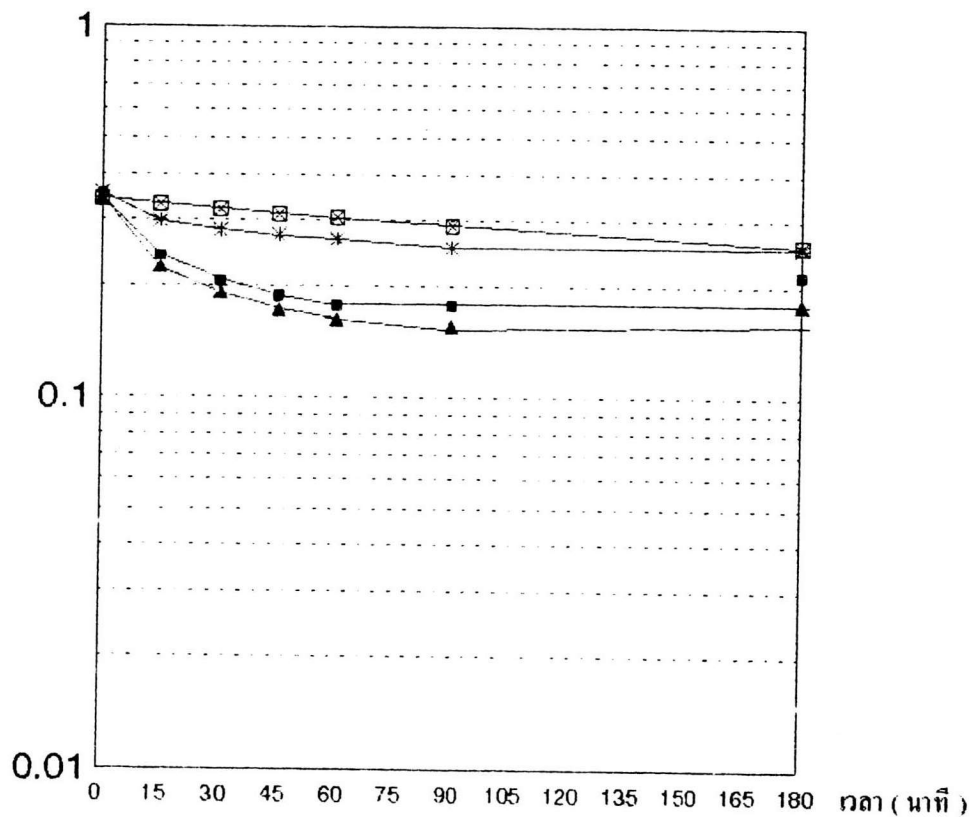
จากรูปที่ 13 และตารางที่ 5 ไม่พบการแตกของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 ในสารละลาย NA-L-alanine amidase และไลโซไซม์ทั้งที่ความเข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร เมื่อเทียบกับอัตราเร็วของการแตกของเซลล์ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 ซึ่งมีค่าสูงถึง  $9.4 \times 10^{-2}$  / นาที อัตราเร็วของการแตกสัมพัทธ์ในสารละลาย NA-L-alanine amidase ลดลงเป็น 0.18 อัตราการแตกสัมพัทธ์ของเซลล์ในสารละลายไลโซไซม์ที่ความเข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร มีค่าต่ำกว่าที่ความเข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร และเมื่อนำเอนไซม์ NA-L-alanine amidase มาผสมกับไลโซไซม์ 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร อัตราเร็วของการแตกสัมพัทธ์ของเซลล์มีค่าเท่ากับ 0.18 และ 0.2 ตามลำดับ เท่ากับอัตราเร็วของการแตกสัมพัทธ์ของเซลล์ในสารละลาย NA-L-alanine amidase เพียงอย่างเดียว และต่ำกว่าในสารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.85 และ 1.27 ตามลำดับ

## 5.2 ผลของโปรตีนต่อการแตกของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118

เนื่องด้วย NA-L-alanine amidase ที่เตรียมได้และไลโซไซม์มีค่ากิจกรรมจำเพาะ 46.5 และ 51300 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิกรัมโปรตีนตามลำดับซึ่งแตกต่างกันมาก จึงได้ทำการศึกษาผลของปริมาณโปรตีนต่ออัตราเร็วของการแตกของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

ที่มีลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 40 มิลลิโมลาร์ซึ่งเท่ากับความเข้มข้นของลิเทียมคลอไรด์ที่พบใน NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร แล้วเติมโบวินซีรัมอัลบูมิน เข้มข้น 0.0019 และ 0.137 มิลลิกรัม ซึ่งเท่ากับปริมาณโปรตีนที่พบในไลโซไซม์ เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร และในเอนไซม์ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 14 แสดงผลของโบวินซีรัมอัลบูมินต่อการแตกของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)  
 ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 ที่มีลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 40 มิลลิโมลาร์ (▲)  
 สารละลายโบวินซีรัมอัลบูมิน 0.0019 มิลลิกรัม (+) ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์  
 เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 ที่มีลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 40 มิลลิโมลาร์  
 สารละลายโบวินซีรัมอัลบูมิน 0.137 มิลลิกรัม (□) ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์  
 เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 ที่มีลิเทียมคลอไรด์เข้มข้น 40 มิลลิโมลาร์



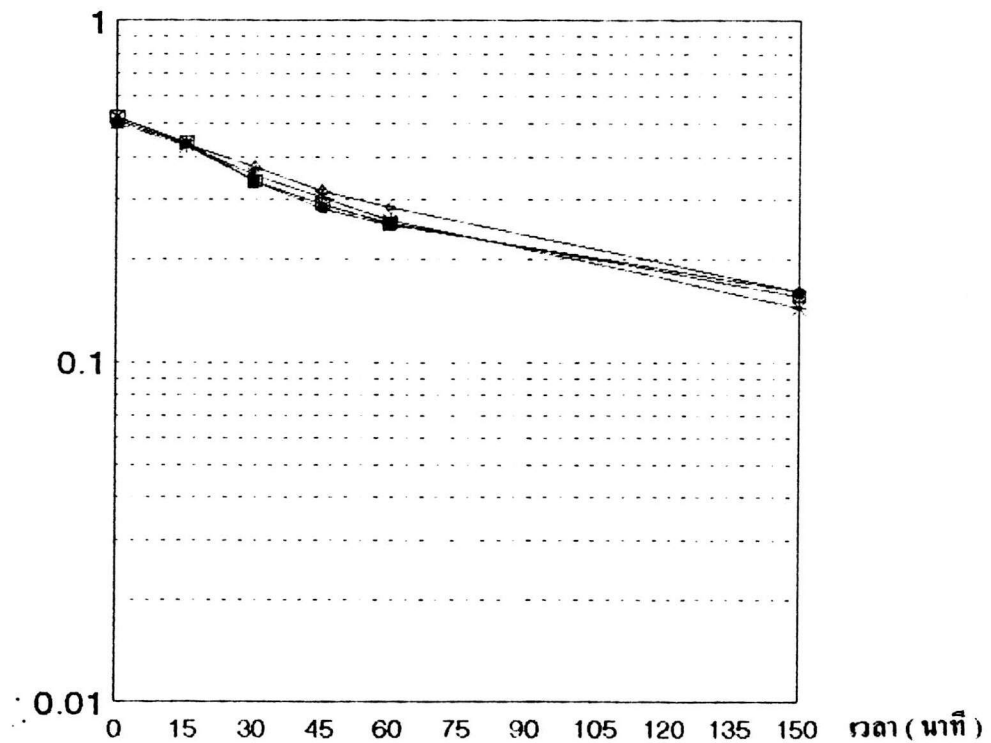
ดังแสดงในรูปที่ 14 และตารางที่ 6 จะเห็นว่าปริมาณโปรตีนมีผลยับยั้งอัตราการแตกของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 กล่าวคืออัตราเร็วของการแตกของเซลล์ลดลง ถ้ามีปริมาณโปรตีนในสารละลายสูงขึ้น

ตารางที่ 6 แสดงผลการยับยั้งอัตราเร็วของการแตกของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 โดยโบวิน ซีรัม อัลบูมิน

| สารละลายทดสอบ  | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์<br>( X 10 <sup>-2</sup> ต่อนาที ) |
|--|--|
| สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโครคลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0                           | 8.7  |
| สารละลายบัฟเฟอร์ที่มีลิเทียมคลอไรด์ 40 มิลลิโมลาร์                               | 9.4  |
| โบวินซีรัมอัลบูมินเข้มข้น 0.0019 มิลลิกรัม ในสารละลายบัฟเฟอร์ที่มีลิเทียมคลอไรด์ | 7.4  |
| โบวินซีรัมอัลบูมินเข้มข้น 0.137 มิลลิกรัม ในสารละลายบัฟเฟอร์ที่มีลิเทียมคลอไรด์  | 1.3  |

### 5.3 ผลการทดสอบกับเชื้อแบคทีเรียแกรมลบ

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 15 แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ในสารละลายทดสอบที่ระยะเวลาต่างๆ เอนไซม์ที่ทดสอบละลายอยู่ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริส-ไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

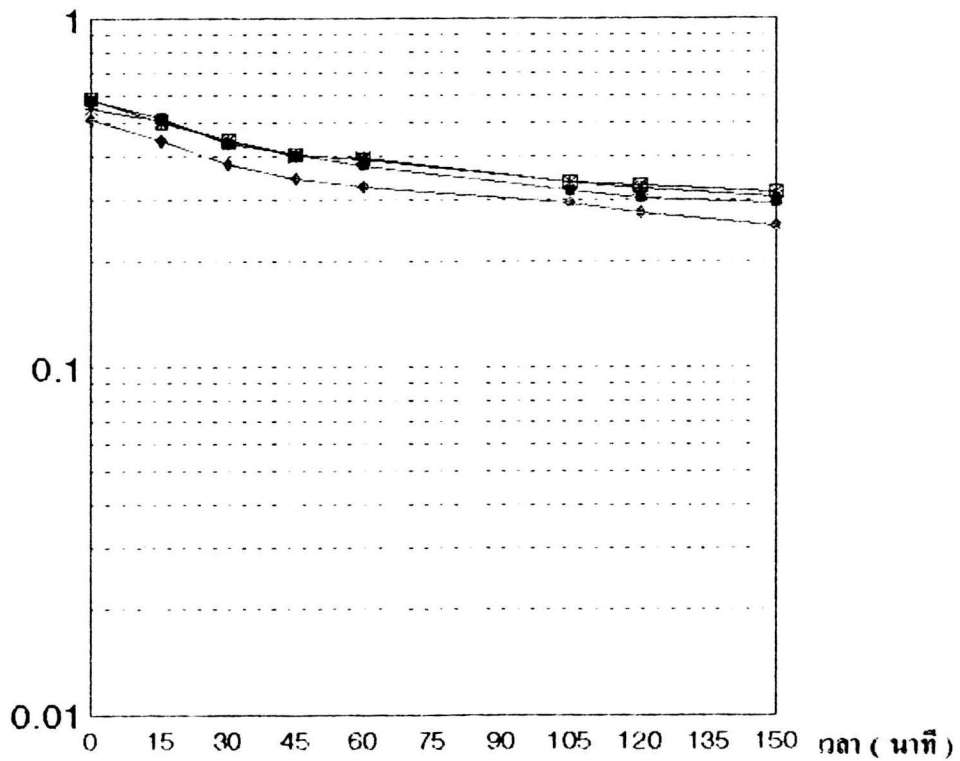
สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

สารละลายเอนไซม์ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ( ✕ )

สารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ( \* )

สารละลายผสมระหว่างเอนไซม์ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรกับไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ( ◆ )

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 16 แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ในสารละลายทดสอบที่ระยะเวลาต่างๆ เอนไซม์ที่ทดสอบละลายอยู่ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

สารละลายเอนไซม์ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ( ☒ )

สารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ( \* )

สารละลายผสมระหว่างเอนไซม์ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรกับไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ( ◆ )

ตารางที่ 7 แสดงอัตราเร็วของการแตกของเซลล์และอัตราเร็วของการแตกสั้มพัทธ์ของเซลล์  
ในสารละลายทดสอบต่างๆของ *Escherichia coli* TISTR 780 ซึ่งกำหนดตามสูตรจากรูปที่ 15

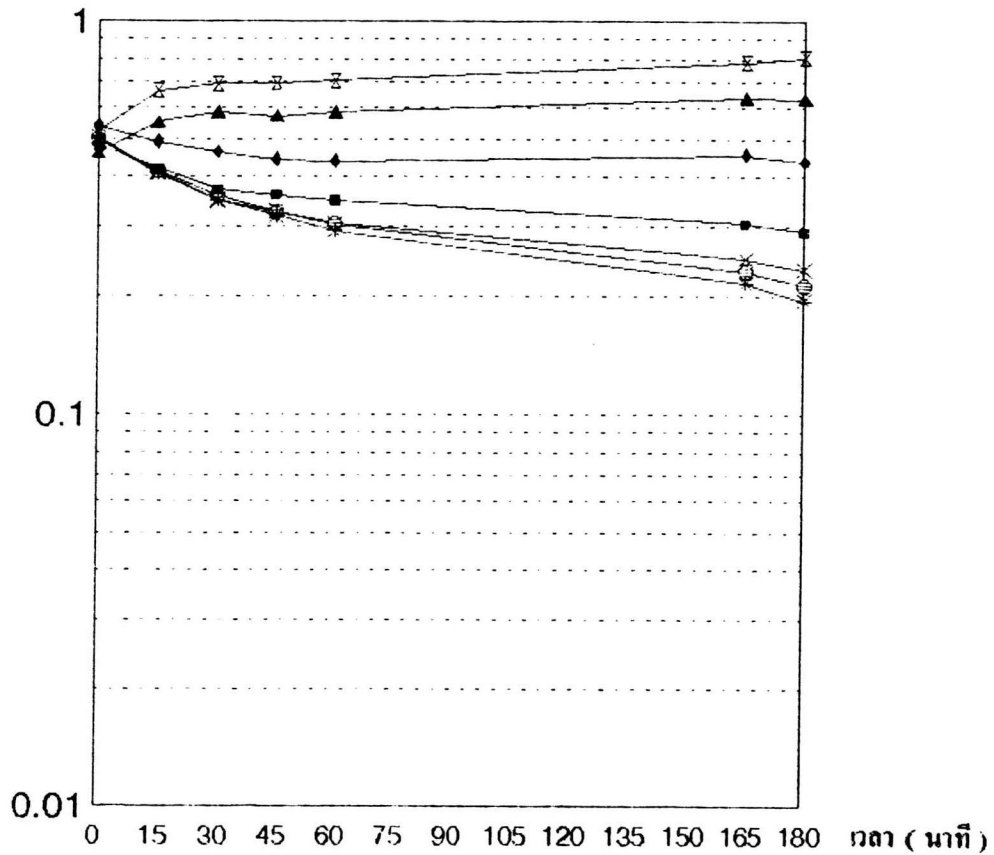
| สารละลาย  | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์<br>( $\times 10^{-2}$ นาที) | อัตราเร็วของการแตกสั้มพัทธ์<br>ของเซลล์ |
|---|--|---|
| (1) สารละลายบัฟเฟอร์ทริส-ไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0                        | 1.08   | 1.0                                     |
| (2) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร                                      | 1.08   | 1.0                                     |
| (3) ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร   | 1.08   | 1.0                                     |
| (4) NA-L-alanineamidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร ร่วมกับไลโซไซม์ 100 หน่วย / มิลลิลิตร | 1.08   | 1.0                                     |

ตารางที่ 8 แสดงอัตราเร็วของการแตกของเซลล์และอัตราเร็วของการแตกสัณพัทธ์ของเซลล์ในสารละลายทดสอบต่างๆของ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ซึ่งคำนวณตามสูตรจากรูปที่ 16

| สารละลาย   | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์<br>( $\times 10^{-3}$ / นาที) | อัตราเร็วของการแตกสัณพัทธ์<br>ของเซลล์. |
|--|--|---|
| (1) สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0                                 | 6.7  | 1.0                                     |
| (2) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร                                       | 6.7  | 1.0                                     |
| (3) ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์/มิลลิลิตร  | 6.7  | 1.0                                     |
| (4) NA-L-alanine amidase 10 หน่วยเอนไซม์ / มิลลิลิตร ร่วมกับไลโซไซม์ 100 หน่วย / มิลลิลิตร | 6.7  | 1.0                                     |

จากรูปที่ 15, 16 ตารางที่ 7, 8 จะเห็นว่าทั้ง *Escherichia coli* TISTR 780 และ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ไม่แตกในสารละลายเอนไซม์ใดๆที่ทำการทดสอบ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการแตกของเซลล์ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิ-โมลาร์แต่เนื่องจากไลโซไซม์เป็นเอนไซม์ที่มีรายงานว่าใช้ในการทำให้ *Escherichia coli* แตก (Maniatis, Fritsch and Sambrook, 1982) โดยใช้ที่ความเข้มข้น 20 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตรหรือในการทดสอบนี้คือ  $10^6$  หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร จึงได้ทำการทดลองเพิ่มความเข้มข้นของไลโซไซม์ขึ้นเป็น  $10^3$   $10^4$   $10^5$   $10^6$  และ  $2.0 \times 10^6$  หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร อย่างไรก็ตามไม่พบการแตกของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 และ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ในทุกความเข้มข้นของไลโซไซม์ที่ทำการทดสอบ ดังแสดงผลในรูปที่ 17

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 17ก. แสดงผลของความเข้มข้นของไลโซไซม์ต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่ระยะเวลาต่างๆ ไลโซไซม์ละลายอยู่ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

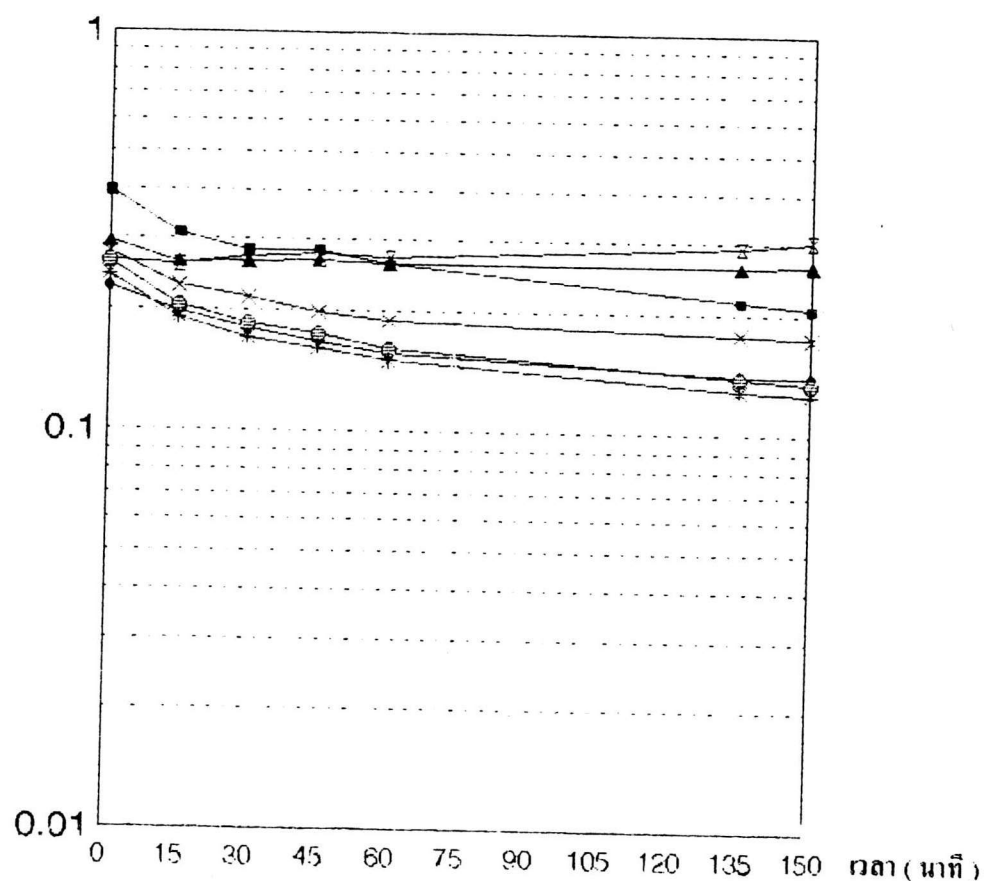
สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ :

สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

ไลโซไซม์เข้มข้น 10<sup>2</sup> (\*) 10<sup>3</sup> (⊕) 10<sup>4</sup> (x) 10<sup>5</sup> (◆) 10<sup>6</sup> (▲) และ 2 X 10<sup>6</sup> (⊗)

หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 17A. แสดงผลของความเข้มข้นของไลโซไซม์ต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่ระยะเวลาต่างๆ ไลโซไซม์ละลายอยู่ในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ :

สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

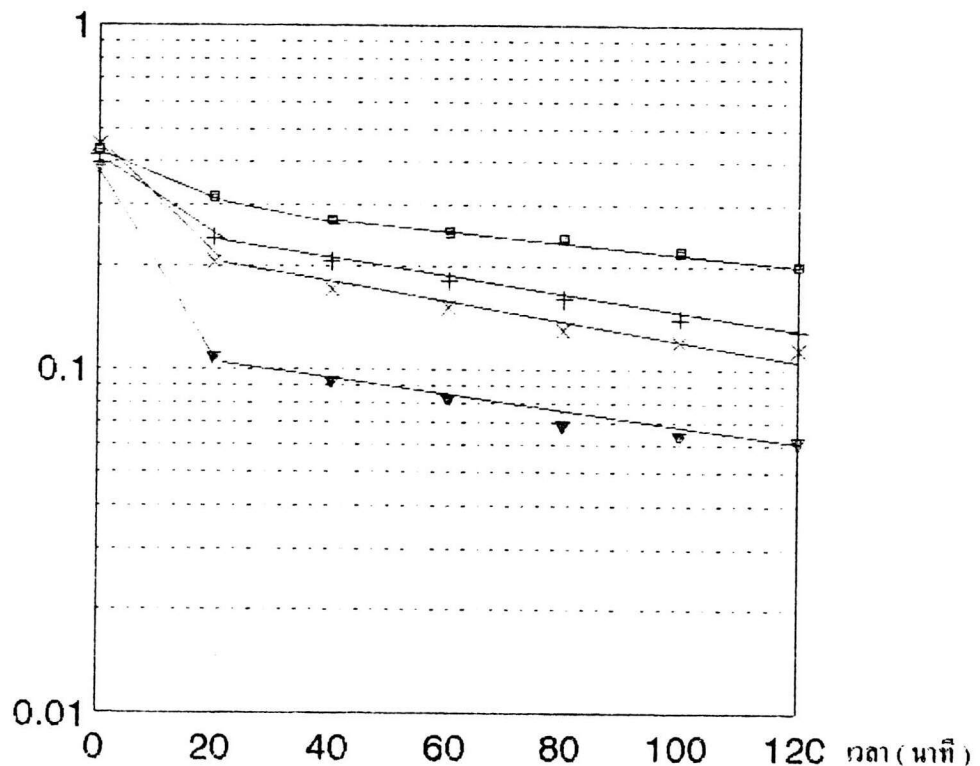
ไลโซไซม์เข้มข้น  $10^2$  (\*)  $10^3$  (⊖)  $10^4$  (×)  $10^5$  (◆)  $10^6$  (▲) และ  $2 \times 10^6$  (⋈)

หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร

#### 5.4 ผลของโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตต่อการแตกของเซลล์ *Escherichia coli*

เนื่องด้วยมีรายงานการใช้ไลโซไซม์ในการให้เซลล์ *Escherichia coli* แยก โดยการบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์ ระยะเวลาหนึ่งแล้วจึงเติมสารลดแรงตึงผิว เช่น โซเดียมโคเคซิลซัลเฟต (Godson และ Sinshcimer, 1967 ; Maniatis, Fritsch and Sambrook, 1982 ) ไตรตอน เอกซ์ 100 ( Schnaitman, 1971) ลงไปร่วมด้วย จึงได้ทำการศึกษาผลของโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตต่อการแตกของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 18 แสดงผลของโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตต่อการเปลี่ยนแปลงของความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่ระยะเวลาต่างๆ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสเข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

สารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตเข้มข้น 10 (+) 100(×) 500(▼) ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตรในสารละลายบัฟเฟอร์ข้างต้น



ตารางที่ 9 แสดงอัตราเร็วของการแตกของเซลล์ และอัตราเร็วของการแตกสัมพันธ์ของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ในสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นต่างๆ ซึ่งคำนวณตามสูตรจากรูปที่ 18

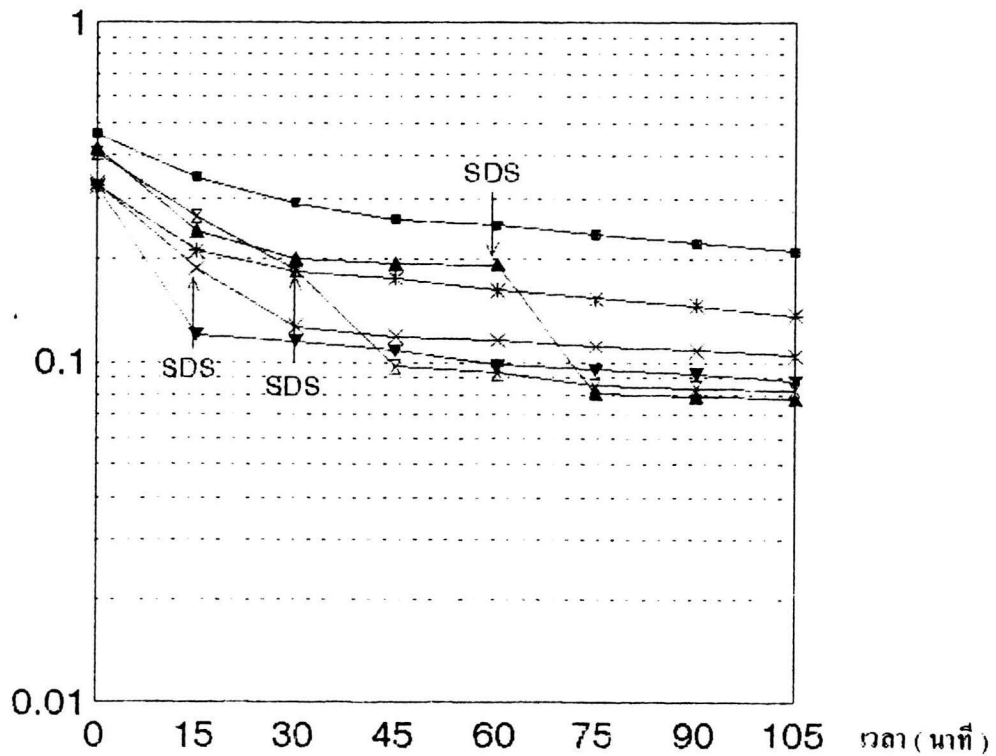
| สารละลายที่ทดสอบ  | อัตราเร็วของการแตกของเซลล์<br>( $\times 10^2$ / นาที) | อัตราเร็วของการแตกสัมพันธ์<br>ของเซลล์ |
|---|---|--|
| สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดร-<br>คลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 | 1.6   | 1.0                                    |
| โซเดียมโคเคซิลซัลเฟต  |   |  |
| 10 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร                                    | 2.79  | 1.74                                   |
| 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร                                   | 4.1   | 2.56                                   |
| 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร                                   | 6.2   | 3.87                                   |

จากรูปที่ 18 และตารางที่ 9 จะได้ว่าสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตสามารถเหนี่ยวนำให้เซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 เกิดการแตกได้ โดยอัตราเร็วของการแตกของเซลล์จะแปรผันโดยตรงกับความเข้มข้นของโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตและอัตราเร็วของการแตกของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ในสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตเข้มข้น 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตรเท่ากับ  $6.2 \times 10^2$  ต่อนาที อัตราเร็วสัมพันธ์ของการแตกของเซลล์เท่ากับ 3.87 เนื่องด้วยความเข้มข้นของโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ใช้ในการชักนำให้เซลล์ *Escherichia coli* แตกคือ 600 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (Maniatis *et.al.*, 1982) จึงเลือกใช้โซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้น 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตรในการทดลองต่อไป

### 5.5 ผลของระยะเวลาการบ่มเซลล์ในไลโซไซม์ต่อประสิทธิภาพของโซเดียมโคเดซิลซัลเฟต ในการเหนี่ยวนำให้เซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 แดก

จากรูปที่ 19 และตารางที่ 10 เมื่อบ่มเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลานานต่างกันก่อนการเติมโซเดียมโคเดซิลซัลเฟต ที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร การบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์นานกว่า เปอร์เซ็นต์การลดลงของความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร เมื่อเทียบกับที่เวลาเริ่มต้นจะมีค่ามากขึ้น พบว่าเมื่อบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์นาน 15, 30 และ 60 นาที เปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์เมื่อเทียบกับที่เวลาเริ่มต้น จะเพิ่มขึ้นจาก 66.4 79 และ 81.15 ตามลำดับ การบ่มเซลล์ไว้ยาวนานกว่า 60 นาทีอาจมีการปนเปื้อนของเซลล์แบคทีเรียอื่น ซึ่งจะมีผลทำให้ไม่สามารถใช้ค่าความขุ่นของเซลล์เป็นดัชนีบ่งบอกถึงการแตกของเซลล์ที่ทดสอบ ดังนั้นการศึกษาต่อไป จึงทำการบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์นาน 60 นาที ก่อนการเติมโซเดียมโคเดซิลซัลเฟต

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 19 แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร เมื่อบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็นเวลาต่างๆ กันแล้วจึงเติมโซเดียมไคโอเลซิลซัลเฟต

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

ไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (\*)

โซเดียมไคโอเลซิลซัลเฟตเข้มข้น 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (▼)

เติมโซเดียมไคโอเลซิลซัลเฟตความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

หลังการบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร เป็นเวลา 15 (×), 30 (⊗),

และ 60 (▲) นาที ความล้าดับ ถูกตรแสดงเวลาที่เติมโซเดียมไคโอเลซิลซัลเฟต

โซเดียมไคโอเลซิลซัลเฟตละลายในสารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0

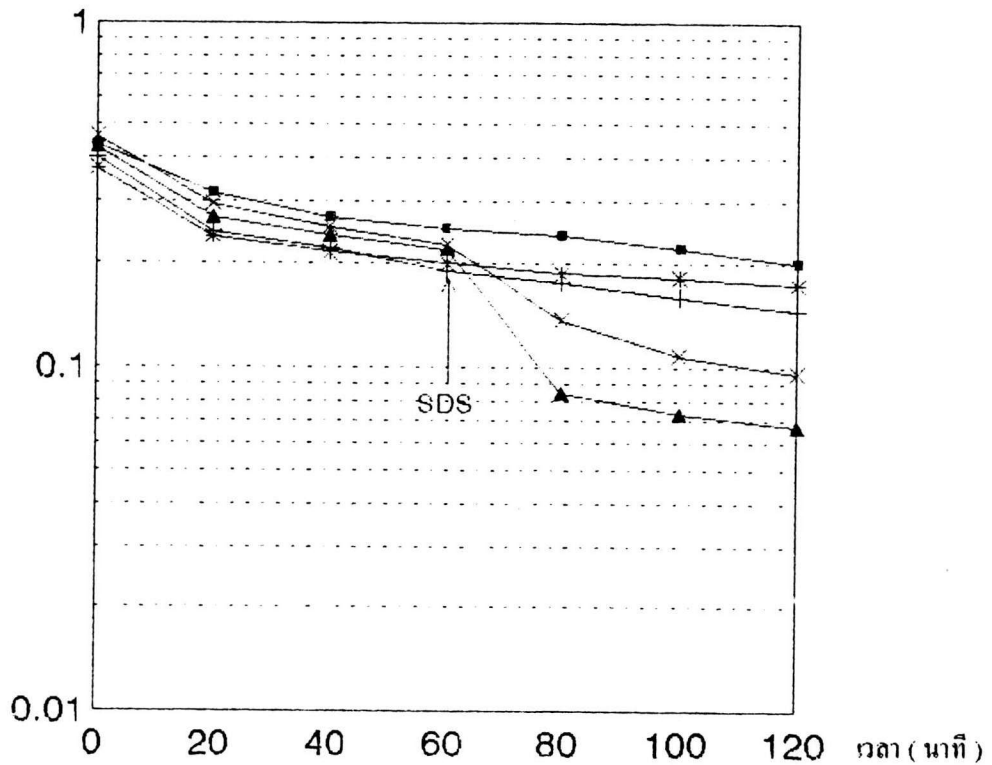
ตารางที่ 10 แสดงเปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่เวลา 75 นาที หลังการบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เป็นเวลานานต่าง ๆ กัน

| สารละลาย   | ค่าความขุ่นของเซลล์ |                 |                     |
|--|---------------------|-----------------|---------------------|
|  | ที่เวลา 0 นาที      | ที่เวลา 75 นาที | ค่าความขุ่นลดลง (%) |
| สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0   | 0.463               | 0.314           | <b>32.18</b>        |
| สารละลายไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร  | 0.325               | 0.153           | <b>52.9</b>         |
| สารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร   | 0.323               | 0.097           | <b>71</b>           |
| ระยะเวลาการบ่มเซลล์ในไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร |                     |                 |                     |
| 15 นาที  | 0.331               | 0.111           | <b>66.4</b>         |
| 30 นาที  | 0.405               | 0.085           | <b>79</b>           |
| 60 นาที  | 0.419               | 0.079           | <b>81.15</b>        |

## 5.6 ผลของความเข้มข้นของโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่เติมหลังการบ่มเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ไว้ในไลโซโซมมานาน 60 นาที

จากรูปที่ 20 และตารางที่ 11 หลังการบ่มเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ไว้ในไลโซโซมเข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 60 นาที แล้วจึงเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นสุดท้าย 0, 10, 100 และ 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร ที่ระยะเวลา 80 นาที เปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร เมื่อเทียบกับที่ระยะเวลาเริ่มต้น 50 56 47 70 และ 80 ตามลำดับ ดังนั้นในการศึกษาต่อไปจึงทำการบ่มเซลล์ในไลโซโซมมานาน 60 นาที แล้วจึงเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตลงไปที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 20 แสดงผลของความเข้มข้นของโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ซึ่งบ่มไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็นเวลา 60 นาที

สัญลักษณ์ที่ใช้เป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

ไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ( \* )

เค็มโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตเข้มข้นสุดท้าย 10 ( + ), 100 ( × ), และ

500 ( ▲ ) ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร หลังการบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร

ถูกสรแสดงเวลาที่เค็มโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต

ตารางที่ 11 แสดงเปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตรที่เวลา 80 นาที หลังการบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เป็นเวลา 60 นาทีก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นต่าง ๆ

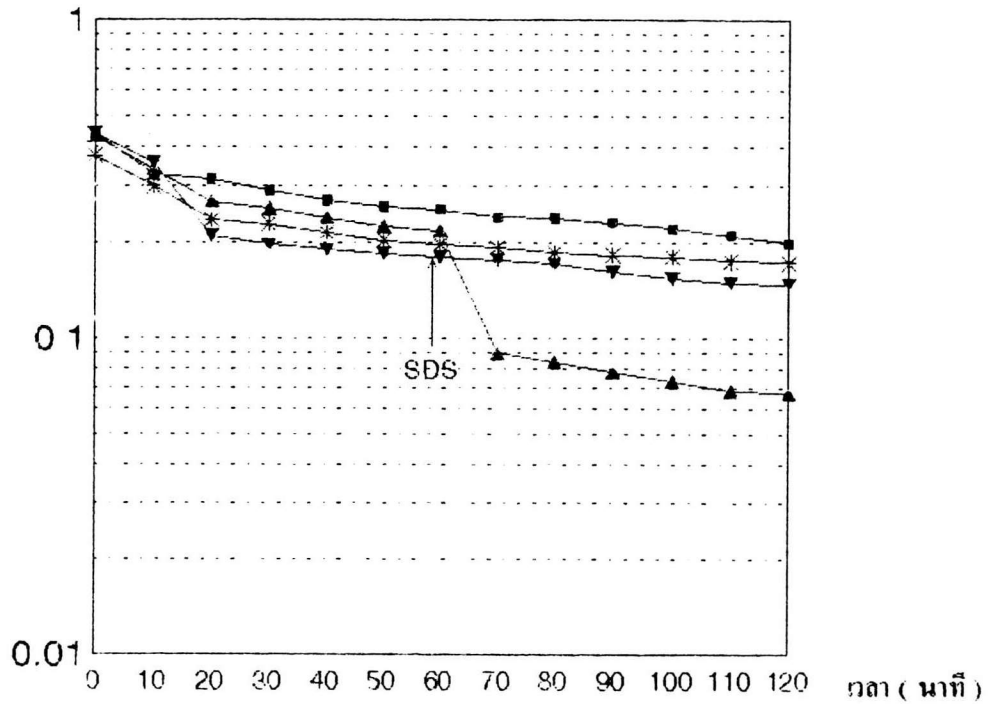
| สารละลาย  | ค่าความขุ่นของเซลล์ |         |                     |
|---|---------------------|---------|---------------------|
|   | 0 นาที              | 80 นาที | ค่าความขุ่นลดลง (%) |
| สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโครคลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0  | 0.436               | 0.24    | 45                  |
| ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร   | 0.373               | 0.186   | 50                  |
| บ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร แล้วจึงเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตความเข้มข้นสุดท้ายเท่ากับ |                     |         |                     |
| 10 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร  | 0.402               | 0.175   | 56.47               |
| 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร   | 0.462               | 0.137   | 70                  |
| 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร   | 0.424               | 0.084   | 80                  |

5.7 ผลของการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตให้แก่เซลล์ที่บ่มไว้ในไลโซไซม์ในการเหนี่ยวนำให้เซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 และ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 แดก

เนื่องจาก *Staphylococcus aureus* TISTR 118 ไม่แตกในสารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเช่นเดียวกับ *Escherichia coli* TISTR 780 และ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 จึงทำการบ่มเซลล์ทั้ง 3 ชนิดข้างต้นไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็นเวลา 60 นาที แล้วจึงเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตรลงไป จากรูปที่ 21 และตารางที่ 12 จะเห็นว่าที่เวลา 100 นาที เปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 เมื่อเทียบกับที่ระยะเวลาเริ่มต้นเท่ากับ 83 มากกว่าในสารละลายไลโซไซม์และในสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตซึ่งมีค่าเพียง 51.47 และ 64.7 ตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน จากรูปที่ 22 และตารางที่ 12 ผลการทดสอบกับเซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 เปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ที่เวลา 100 นาที เมื่อเทียบกับที่ระยะเวลาเริ่มต้นมีค่าเท่ากับ 67.29 มากกว่าในสารละลายไลโซไซม์และในสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตซึ่งมีค่าเพียง 45.45 และ 63.37 ตามลำดับ ส่วนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตหลังการบ่มเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 ไว้ในไลโซไซม์เป็นเวลา 60 นาที มีผลทำให้ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ระยะเวลา 100 นาทีซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.429 เพิ่มขึ้นเป็น 0.535 ซึ่งเกือบเท่ากับค่าความขุ่นของเซลล์ที่ระยะเวลาเริ่มต้นที่มีค่าเท่ากับ 0.544 ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างจากแบคทีเรียทั้งสองชนิดข้างต้นที่ทดสอบ



ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 21 แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตรในสารละลายที่ทดสอบ ที่ระยะเวลาต่างๆ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

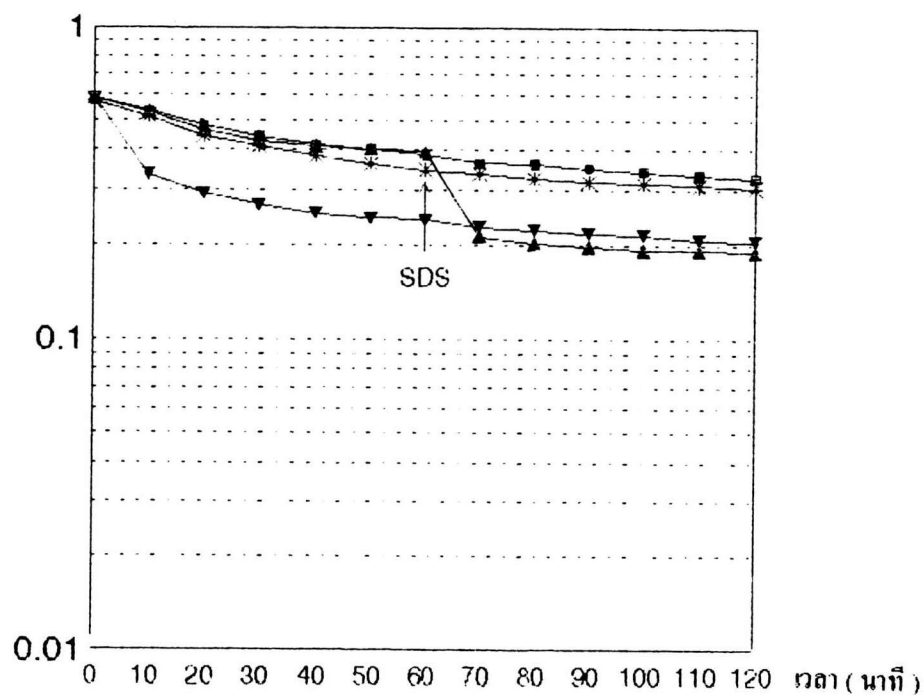
ไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (\*)

สารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตเข้มข้น 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (▼)

เติมสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตรหลังจากบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็นเวลา 60 นาที (▲)

ลูกศรแสดงเวลาที่เติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 22 แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตรในสารละลายที่ทดสอบ ที่ระยะเวลาต่างๆ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

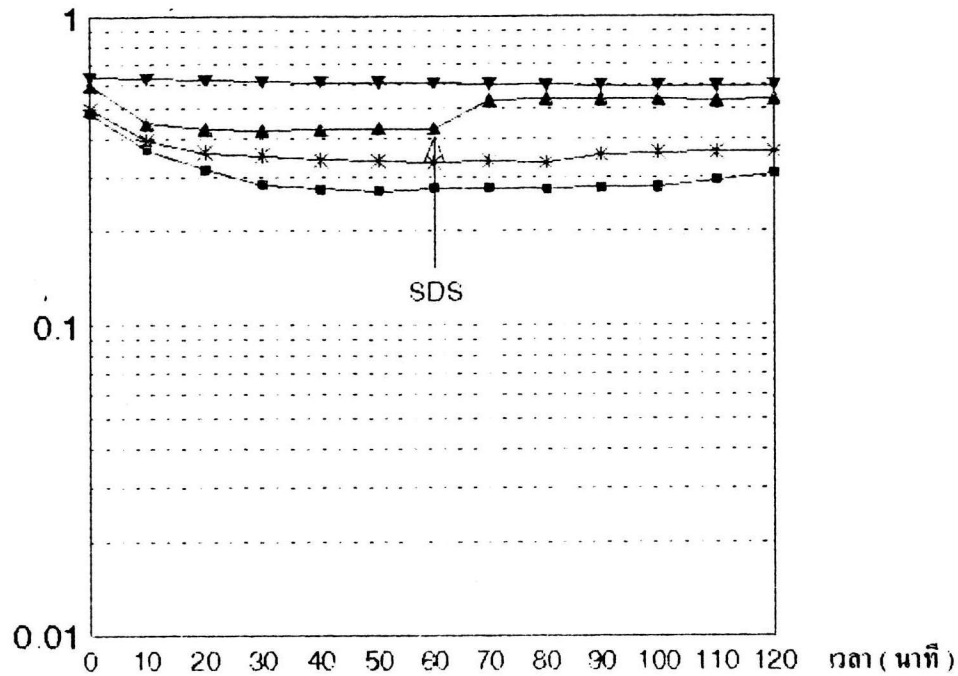
ไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (\*)

สารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตเข้มข้น 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (▼)

เติมสารละลายโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตรหลังจากบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็นเวลา 60 นาที (▲)

ถูกผสมแสดงเวลาที่เติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 23 แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Staphylococcus aureus* TISTR 118 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตรในสารละลายที่ทดสอบ ที่ระยะเวลาต่างๆ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปเป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ฟอสเฟตไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

ไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (\*)

สารละลายโซเดียมโคเคซัลซัลเฟตเข้มข้น 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (▼)

เค็มสารละลายโซเดียมโคเคซัลซัลเฟตความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อ

มิลลิลิตรหลังจากบ่มเซลล์ไว้ในไลโซไซม์เข้มข้น 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็นเวลา 60 นาที (▲)

ลูกศรแสดงเวลาที่เติมโซเดียมโคเคซัลซัลเฟต

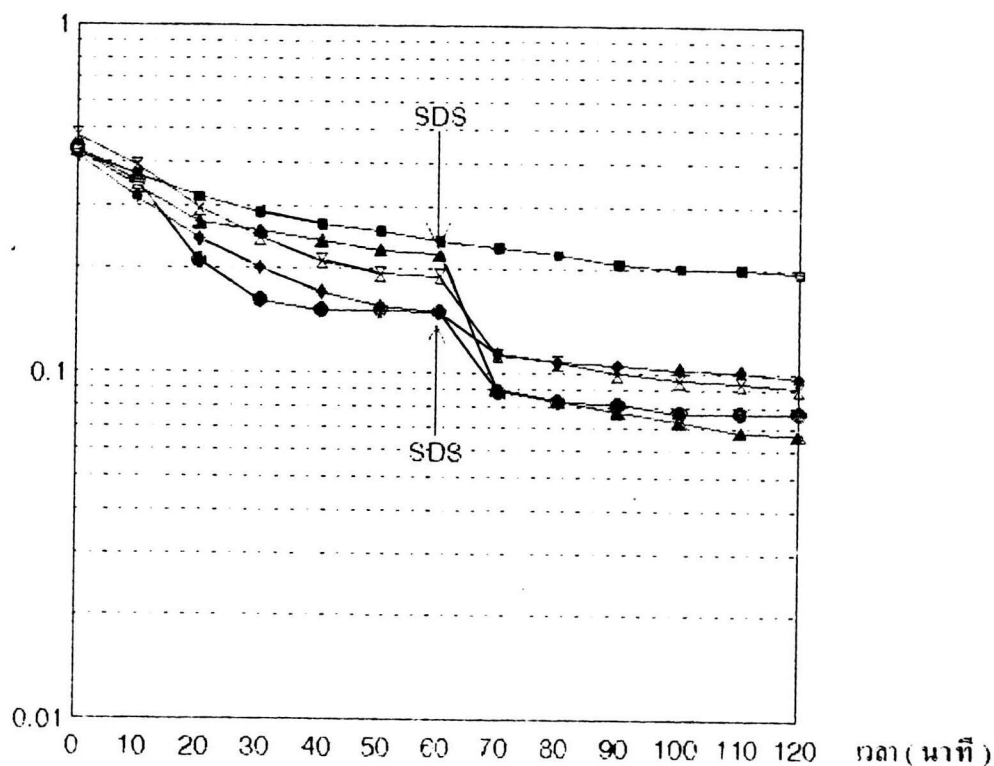
ตารางที่ 12 แสดงเปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 และ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร หลังการบ่มเซลล์ไว้ในภาวะต่างๆ เป็นเวลา 100 นาที

| สารละลาย   | ค่าความขุ่นของเซลล์<br><i>E.coli</i> TISTR 780 |          |                            | ค่าความขุ่นของเซลล์<br><i>K.pneumoniae</i> IFO 3317 |          |                            |
|--|--|----------|----------------------------|---|----------|----------------------------|
|  | 0 นาที   | 100 นาที | ค่าความขุ่น<br>ลดลง<br>(%) | 0 นาที  | 100 นาที | ค่าความขุ่น<br>ลดลง<br>(%) |
| 1. สารละลายบัฟเฟอร์<br>ทริสไฮโดรคลอไรด์ 50<br>มิลลิโมลาร์ pH 8.0   | 0.436  | 0.221    | <b>49.31</b>               | 0.589   | 0.35     | <b>40.58</b>               |
| 2. ไลโซไซม์ 100 หน่วย<br>เอนไซม์ต่อมิลลิลิตร   | 0.373  | 0.181    | <b>51.47</b>               | 0.572   | 0.312    | <b>45.45</b>               |
| 3. โซเดียมโกลเดซิลซัลเฟต<br>500 ไมโครกรัมต่อ<br>มิลลิลิตร  | 0.439  | 0.155    | <b>64.7</b>                | 0.587   | 0.215    | <b>63.37</b>               |
| เติมโซเดียมโกลเด-<br>ซิลซัลเฟต 500<br>ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร<br>หลังจากบ่มเซลล์ไว้ใน<br>ไลโซไซม์ 100 หน่วย<br>เอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็น<br>เวลา 60 นาที | 0.429  | 0.073    | <b>83</b>                  | 0.587   | 0.192    | <b>67.29</b>               |

5.8 ผลของการบ่มเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 หรือ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ใน NA-L-alanine amidase กึ่งบริสุทธิ์ที่เตรียมได้ ต่อการชักนำให้เซลล์แตกโดยโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต

จากรูปที่ 24 และตารางที่ 13 หลังการบ่มเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ไว้ในสารละลาย NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร สารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร หรือสารละลายผสมระหว่าง NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรและไลโซไซม์เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร เป็นเวลา 60 นาที แล้วจึงเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร ที่เวลา 100 นาที เปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร มีค่าเท่ากับ 80 75.3 83 และ 82 ตามลำดับ แสดงว่าการบ่มเซลล์ไว้ในสารละลาย NA-L-alanine amidase ก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต มีผลชักนำให้เซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 แตกโดยโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตได้มากขึ้นเช่นเดียวกันกับไลโซไซม์ ไม่พบการเสริมฤทธิ์ระหว่าง NA-L-alanine amidase และไลโซไซม์

ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 24 แสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่ระยะเวลาต่างๆ หลังการบ่มเซลล์ไว้ใน NA-L-alanine amidase ไลโซไซม์ หรือ NA-L-alanine amidase ร่วมกับไลโซไซม์เป็นเวลา 60 นาที ก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

สัญลักษณ์ที่ใช้เป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

สารละลาย NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (⊗)

สารละลายไลโซไซม์เข้มข้น 10 (◆), 100 (▲) หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร

สารละลายผสมของ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรกับไลโซไซม์เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (●)

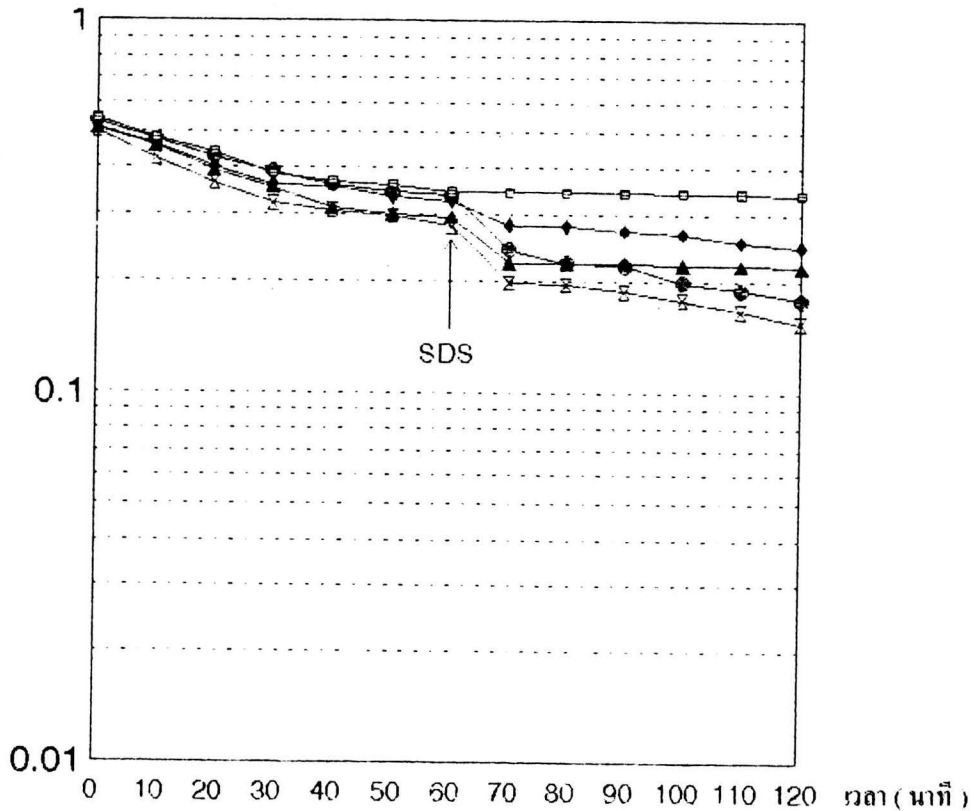
ตารางที่ 13 แสดงเปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ *Escherichia coli* TISTR 780 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่ระยะเวลา 100 นาที หลังการบ่มเซลล์ไว้ใน NA-L-alanine amidase ไลโซไซม์ หรือ NA-L-alanine amidase ร่วมกับไลโซไซม์เป็นเวลา 60 นาที ก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต

| สารละลาย   | ค่าความขุ่นของเซลล์ |          |                     |
|--|---------------------|----------|---------------------|
|  | 0 นาที              | 100 นาที | ค่าความขุ่นลดลง (%) |
| 1. สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดร-คลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0   | 0.43                | 0.2      | <b>53.5</b>         |
| 2. โซเดียมโคเคซิลซัลเฟต 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร เติมห้หลังการบ่มเซลล์ไว้ใน                         |                     |          |                     |
| NA-L-alanine amidase 10 หน่วย เอนไซม์ต่อมิลลิลิตร  | 0.475               | 0.096    | <b>80</b>           |
| ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร   | 0.417               | 0.103    | <b>75.3</b>         |
| ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร  | 0.429               | 0.073    | <b>83</b>           |
| NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ร่วมกับไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร | 0.436               | 0.077    | <b>82</b>           |

จากรูปที่ 25 และตารางที่ 14 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร หลังการบ่มเซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ไว้ใน NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ไลโซไซม์เข้มข้น 10 และ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร สารละลายผสมระหว่าง NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรและไลโซไซม์เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรเป็นเวลา 60 นาที แล้วจึงเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร ที่เวลา 100 นาที เปอร์เซ็นต์การลดลงของค่าความขุ่นของเซลล์ มีค่าเท่ากับ 64.6 47.7 56.8 และ 63 ตามลำดับ แสดงว่าการบ่มเซลล์ไว้ในสารละลาย NA-L-alanine amidase ก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟต มีผลชักนำให้เซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 แตกโดยโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตได้มากขึ้นเช่นเดียวกันกับไลโซไซม์ ไม่พบการเสริมฤทธิ์ระหว่าง NA-L-alanine amidase และไลโซไซม์



ค่าความขุ่นของเซลล์ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร



รูปที่ 25 แสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความขุ่นของเซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่ระยะเวลาต่างๆ หลังการบ่มเซลล์ไว้ใน NA-L-alanine amidase ไคโซไซม์ หรือ NA-L-alanine amidase ร่วมกับไคโซไซม์เป็นเวลา 60 นาที ก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

สัญลักษณ์ที่ใช้เป็นดังนี้ : สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดรคลอไรด์เข้มข้น 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0 (■)

สารละลาย NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (×)

สารละลายไคโซไซม์เข้มข้น 10 (◆), 100 (▲) หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร

สารละลายผสมของ NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตรกับไคโซไซม์เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร (○)

ตารางที่ 14 แสดงเปอร์เซ็นต์การลดลงค่าความขุ่นของเซลล์ *Klebsiella pneumoniae* IFO 3317 ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร ที่ระยะเวลา 100 นาที หลังการบ่มเซลล์ไว้ใน NA-L-alanine amidase ไลโซไซม์ หรือ NA-L-alanine amidase ร่วมกับไลโซไซม์เป็นเวลา 60 นาที ก่อนการเติมโซเดียมโคเคซิลซัลเฟตที่ความเข้มข้นสุดท้าย 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

| สารละลาย   | ค่าความขุ่นของเซลล์ |          |                     |
|--|---------------------|----------|---------------------|
|  | 0 นาที              | 100 นาที | ค่าความขุ่นลดลง (%) |
| 1. สารละลายบัฟเฟอร์ทริสไฮโดร-คลอไรด์ 50 มิลลิโมลาร์ pH 8.0   | 0.54                | 0.342    | <b>36.7</b>         |
| 2. โซเดียมโคเคซิลซัลเฟต 500 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร เติมหลังการบ่มเซลล์ไว้ใน                           |                     |          |                     |
| NA-L-alanine amidase 10 หน่วย เอนไซม์ต่อมิลลิลิตร  | 0.5                 | 0.177    | <b>64.6</b>         |
| ไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร   | 0.509               | 0.266    | <b>47.7</b>         |
| ไลโซไซม์ 100 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร  | 0.509               | 0.22     | <b>56.8</b>         |
| NA-L-alanine amidase เข้มข้น 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร ร่วมกับไลโซไซม์ 10 หน่วยเอนไซม์ต่อมิลลิลิตร | 0.53                | 0.198    | <b>63</b>           |